

volací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s., pokud jest uplatňován žalobci Pavlem A-em a Josefem B-em, není tedy opodstatněn. Co se tkne dovolání Arno K-a, zjistily nižší soudy, že spolužalující Arno K. ujednal se zástupcem žalovaného a zároveň zástupcem firmy Emil G. smlouvu v Lipsku dne 15. září 1923, kterou žalobce Arno K. přijal na místo své původní pohledávky za manželi Z. jejich nabídku, že se mu dostane za jeho pohledávku bytu a stravování v ceně 5.000 Kč. Zanikl tedy novací (§ 1376 obč. zák.) původní nárok žalobce Arno K-a a vznikl mu nový nárok ze smlouvy novační.

Čís. 7049.

Ustanovení §u 418 obč. zák. nelze použítí, byla-li stavba zřízena na pozemku, jsoucím ve spoluvlastnictví stavitele a druhého spoluvlastníka; stavba jest ve spoluvlastnictví obou.

Odměna spoluvlastníka (společníka) za provozování společné živnosti řídí se podle důležitosti jednání, vynaložené píce a získaného prospěchu.

(Rozh. ze dne 11. května 1927, Rv I 2051/26.)

Žalobkyně a její žalovaný manžel byli spoluvlastníky mlýna, v němž bylo kromě mlynářství provozováno i pekařství. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalobkyně na žalovaném vydání polovice výtěžku obou živností, jichž správu vedl žalovaný. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e vyhověl žalobě potud, že přiznal žalobkyni 9.500 Kč, určiv odměnu žalovaného 400 Kč měsíčně. O d v o l a c í s o u d k odvolání žalovaného napadený rozsudek potvrdil. N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání míní, že žalovaný nabyt vlastnictví pekárny při společném mlýně podle §u 418 obč. zák., poněvadž prý ji zřídil vlastním nákladem na společné nemovitosti, tedy prý z části na pozemku cizím, a poněvadž žalobkyně mu stavbu nezakázala, ač o ní věděla. Z toho dovozuje, že žalovanému samotnému náleží i výtěžek z pekařství tam provozovaného. Tomu nelze přisvědčiti. Ustanovení § 418 druhé věty obč. zák. předpokládá, že stavba byla zřízena na cizím pozemku a že ten, kdo stavbu zřídil, byl bezelstným, že byl bezelstným držitelem stavební plochy. O tom zde řeči býti nemůže, neboť stavba byla zřízena na společném pozemku a žalovaný spoluvlastnictví žalobkyně k stavební ploše ani nepopírá. Práva obou stran jest posuzovati podle zásad o spoluvlastnictví (§ 825 a násl. obč. zák.). Stavba jest podle §§ 294 a 297 obč. zák. příslušenstvím společné nemovitosti a náleží tedy, jako nemovitost samotna, oběma manželům společně. Kdo nesl náklad na ni, není rozhodujícím pro otázku, komu náleží vlastnictví.

Podle znaleckého posudku, který pokládají nižší soudy za správný, musí pekařství býti provozováno, by byl opatřen odbyt mouky vyráběné ve mlýně. Dle toho sloužila pekárna k lepšímu využití mlýna jako

věci hlavní, což nasvědčuje tomu, že mlynářství a pekařství tvořila jeden podnik a že pekařství stejně jako mlýn bylo provozováno na společný účet. Nižší soudy poukazují právem k tomu, že žalovaný, byv žalobkyní vyzván, by složil účet o správě jejího jmění, složil účet též o pekařství, čímž uznal, že i pekařství bylo na společný účet provozováno. Tomu-li tak, nebylo třeba důkazů o tom, že pekařství bylo před zřízením vlastní pekárny provozováno v pachtovaných místnostech, ani o tom, z čí prostředků bylo pak zřízeno ve mlýně, neboť to jsou okolnosti pro posouzení věci nerozhodné. Odměnu za konané práce přisouzenou žalovanému podle § 1193 obč. zák. pokládá i dovolací soud za přiměřenou. Nejde tu o mzdu, poněvadž žalovaný není zřízencem, nýbrž o odměnu, která se řídí podle důležitosti jednání, vynaložené píle a získaného prospěchu. Proto nelze poukázati na to, že zřízenci ve mlýně a v pekařství zaměstnaní měli větší mzdu než činí odměna přiznaná žalovanému.

Čís. 7050.

Provedl-li spoluvlastník nástavbu společného domu bez svolení (proti vůli) druhého spoluvlastníka, jest tento oprávněn domáhati se na stavebníku, by obnovil dřívější stav. Jde tu o žalobu zápůrčí podle §u 523 obč. zák. Spoluvlastník (manžel) nebyl oprávněn k nástavbě ani podle §u 1238 obč. zák. ani podle §u 837 obč. zák. Obdoby §u 1038 obč. zák. nelze tu použiti. Pokud nejde o šikanosní jednání se strany žalujícího spoluvlastníka.

(Rozh. ze dne 11. května 1927, Rv I 310/27.)

Žalující manželka a žalovaný manžel jsou spoluvlastníky domu, každý jedné polovice. Manželovi byla výměrem městské rady ze dne 12. září 1925 povolena nástavba společného domu, s níž byl započal ještě před stavebním povolením a v níž pokračoval po povolení. Dříve ještě, než nástavba byla stavebním úřadem povolena, vyzval právní zástupce manželky dopisem ze dne 28. srpna 1925 žalovaného, by započatou stavbu zastavil, a při tom ho upozornil, že stavba bez souhlasu manželky nesmí býti provedena. Usnesením okresního soudu ze dne 24. září 1925, které bylo sice usnesením krajského soudu jako rekursního změněno, ale rozhodnutím nejvyššího soudu ze dne 25. listopadu 1925 R I 940/25, čís. 5488 sb. n. s. zase obnoveno, bylo manželce proti manželovi povoleno zatímní opatření zákazem pokračování ve stavbě. Přes tento zákaz manžel nástavbu dokončil a byl mu proto usnesením okresního soudu ze dne 4. května 1926 uložen podle §§ 384 a 355 ex. ř. peněžitý trest 1000 Kč. Žalobkyně domáhá se žalobou, o níž tu jde, podanou dne 2. října 1925, obnovení předešlého stavu, opírajíc se o to, že žalovaný svémocně provedenou nástavbou porušil její právo spoluvlastnické. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Odvolací soud sdílí názor soudu prvního stádu, že žalovaný nebyl oprávněn bez svolení žalobkyně přestavěti spo-